

## REPUBLIKA

R. XVI

ŁÓDŹ, SOBOTA, 2-go LIPCA 1938 ROKU.

CENA NUMERU 15 GROSZY

№ 179

## Zona Litwinowa rozstrzelana?

Sensacyjna ucieczka szefa G. P. U. na Dalekim Wschodzie, Łuszkina, który wraz z żoną schronił się przed aresztowaniem na terytorium Mandżukuo

## Kierownictwo wśród generałów sowieckich na Dalekim Wschodzie

London, 1 lipca.  
(PAT) W kołach politycznych Londynu krąży uporczywa pogłoska o rozstrzelaniu żony komisarza spraw zagranicznych Litwinowa.  
Pogłoska ta oparta ma być na wiadomych informacjach, które otrzymał z Moskwy.  
Zona Litwinowa była, jak wiadomo, żoną. Jej nazwisko panieńskie brzmiało Litwinowa.

Tokio, 1 lipca.  
(PAT) Agencja „Domel” donosi, że kierownik spraw wewnętrznych na Dalekim Wschodzie, Łuszkow, który był w Mandżukuo drugą osobą po szefie Bluecherze, zbiegł do Mandżukuo.

Łuszkow poczuł się zagrożony z powodu ostatniego powrotu marsz. Bluechera z Moskwy do Chabarowska, kierownika Bluecherze. Bluecher wyraził mu niezgodę z powodu działalności na Dalekim Wschodzie.

W kilka dni później został odwołany z Moskwy sekretarz Łuszkowa, co miało być decyzyją ucieczki. Łuszkow wysłał swoją żonę do Moskwy, z którą porozumiał się, że będzie ona uciekała z Sowietów w kierunku zachodnim, podczas gdy on uciekał przez granicę mandżurską.

Następnie Łuszkow wyjechał z Chabarowska rzekomo na inspekcję oddziałów pogranicznych. W miejscowości Ussurijsk, w pobliżu m. Czunczun, w której Czientao otrzymał on umówione spotkanie od żony, świadczącej o tym, że jej ucieczka się powiodła. Wówczas Łuszkow zarządził przegrupowanie sowieckich oddziałów pogranicznych i korzystając z zamieszania oraz braku angli, przekroczył granicę Mandżukuo w mundurze dowódcy korpusu wojsk specjalnych komisariatu spraw wewnętrznych z trzema wysokimi oficerami, a m. in. orderem „Lenina”.

## Stachiewicz w Helsinkach

Tallin, 1 lipca.  
(PAT) O godz. 18 gen. Stachiewicz przybył samolotem do Helsinek, żegnany na lotnisku przez te same osoby, które go witały.

W godz. 19-ej generał Stachiewicz przybył do Helsinek witany na lotnisku przez szefa sztabu głównego wojskowego gen. Oescha, członków sztabu polskiego i generalicję fińską. Panią piechoty oddała honory wojenne. Oesch wydał wieczorem obiad na cześć gen. Stachiewicza.

## Posiedzenie sejmiku zwolnione na dzień 6 lipca

Warszawa, 1 lipca.  
Na dzień 6 lipca br. zwolnione zostało plenarne posiedzenie sejmiku, na dzień dzisiejszy którego znajdować się będą wszystkie ustawy o ordynacji wyborczych do samorządu.

Przy Łuszkowie znaleziono dokumenty, wśród których m. in. znajdował się list pisany przez b. dowódcę sowieckich sił zbrojnych powietrznych na Dalekim Wschodzie gen. Rapina, który list ten napisał własną ręką, będąc więziony w GPU przed popełnieniem samobójstwa. W liście tym, pisanym 17 września ub. r. zaadresowanym do centralnego komitetu partii komunistycznej.

gen. Rapin protestuje przeciwko torturom, którym go poddano, odpiera zarzut działalności kontrrewolucyjnej oraz w zakończeniu oświadcza „Jest to nagroda za 17 lat wiernej służby rządowi sowieckiemu. Nie mogę dłużej wytrzymać”.

Tokio, 1 lipca.  
(PAT) Prawdziwe nazwisko szefa GPU na Dalekim Wschodzie Łuszkowa, który zbiegł do Mandżukuo brzmi Samojłowicz. Pochodzi on z Odessy.  
Jednocześnie z wiadomością o ucieczce Łuszkowa - Samojłowicza, otrzymano w Tokio doniesienia, że dowódca 36 sowieckiej dywizji zmotoryzowanej stacjonowanej w Mongolii zewnętrznej Franciewicz zbiegł do Mongolii Wewnętrznej, znajdując się w zasięgu wpływu japońskich.

Warszawa, 1 lipca.  
Senat odbył dziś krótkie posiedzenie poświęcone w pierwszej swej części uczczeniu pamięci zmarłego ostatnio sen. dr. Emila Bobrowskiego z Krakowa oraz wysłuchaniu wspomnienia żałobnego marsz. Prystora o zmarłym s. p. marsz. sejmku Carze.

Na znak żałoby zarządzono następną godziną przerwę, a po wznowieniu posiedzenia

ZŁOŻYŁ PRZYRZECZENIE NOWY SENATOR PROF. DR. KAZIMIERZ BARTEL.

## Określi jedno i dwumandatowe skasowane

w projekcie ustawy o wyborach do rad gminnych

Warszawa, 1 lipca.  
Sejmowa komisja administracyjno-samorządowa zakończyła dzisiaj obrady nad projektem ustawy o wyborze radnych gromadzkich, gminnych i powiatowych, przyjmując tę ustawę z szeregiem poprawek.

Ważne jest, iż skasowano określi jedno i dwumandatowe w wyborach gromadzkich i określi jedno i dwumandatowe w wyborach gminnych.

## Niemcy zapłacą dług austriacki

Wzajemnie za to, rząd angielski obniżył oprocentowanie pożyczek Younga i Davesa

Londyn, 1 lipca.  
(PAT) Kanclerz skarbu Simon oświadczył w Izbie Gmin, że w rokowania brytyjsko-niemieckie w sprawie długów austriackich osiągnięto porozumienie.

Londyn, 1 lipca.  
(PAT) Najbardziej interesującym szczegółem osiągniętego dzisiaj porozumienia płatniczego w sprawie długów

## Ministrowie Ulrych i Kościółkowski

na audyencji u p. Marszałka Smigłego-Rydzę

Warszawa, 1 lipca.  
(PAT) W dniu 1 lipca P. Marszałek Edward Smigły-Rydz przyjął na łącznej audyencji ministra Juliusza Ulrycha w charakterze komendanta naczelnego Związku Legionistów Polskich oraz ministra Mariana Zyndram-Kościółkowskiego w charakterze prezesa Związku Peowiaków.

Obaj ministrowie złożyli Panu Marszałkowi sprawozdanie z odbytych zjazdów delegatów obu związków, które Pan Marszałek z dużym zadowoleniem przyjął do wiadomości.

który zbiegł do Mandżukuo brzmi Samojłowicz. Pochodzi on z Odessy.  
Jednocześnie z wiadomością o ucieczce Łuszkowa - Samojłowicza, otrzymano w Tokio doniesienia, że dowódca 36 sowieckiej dywizji zmotoryzowanej stacjonowanej w Mongolii zewnętrznej Franciewicz zbiegł do Mongolii Wewnętrznej, znajdując się w zasięgu wpływu japońskich.

Tokio, 1 lipca.  
(PAT) Prawdziwe nazwisko szefa GPU na Dalekim Wschodzie Łuszkowa,

który dziś pierwszy raz brał udział w posiedzeniu senatu.  
Następnie senat bez dyskusji zatwierdził 10 ustaw, ratyfikujących różne porozumienia przeważnie natury gospodarczej, zawarte ostatnio pomiędzy Polską, a różnymi państwami zagranicznymi.

W dalszym ciągu posiedzenia senat przyjął bez dyskusji uchwaloną przez sejm ustawę o dodatkowych kredytach budżetowych na rok 1938/39.

Krótką dyskusją wywiązała się jedynie przy ustawie nowelizującej prawo przemysłowe. Chodziło mianowicie o dodanie w tekście przyjętym przez sejm poprawki, dopuszczającej możliwość wydawania zarządzenia o przymusowym należeniu rzemieślników do cechów rzemieślniczych, o ile większość rzemieślników na terenie danej izby rzemieślniczej wypowie się za stosowaniem tego przymusu w specjalnym głosowaniu.

Przyjęcie tej poprawki w imieniu rządu popierał wiceminister przemysłu i handlu dr. Adam Rose, twierdząc, że PRZYMUS NALEŻENIA DO CECHÓW i restytuowania uprawnień gospodarczych, które cechy miały dawniej, będzie rząd traktował, jako próbę i dopiero jeżeli próba ta da pozytywne rezultaty, zastosuje przymus należenia do cechów rzemieślniczych na terenie całej Polski.

W głosowaniu senat przyjął poprawkę o przymusowym należeniu do cechów rzemieślniczych.

Posiedzenie senatu zakończyło się jeszcze w godzinach południowych.

Ważne jest, iż skasowano określi jedno i dwumandatowe w wyborach gromadzkich i określi jedno i dwumandatowe w wyborach gminnych.

## Niemcy zapłacą dług austriacki

Wzajemnie za to, rząd angielski obniżył oprocentowanie pożyczek Younga i Davesa

Londyn, 1 lipca.  
(PAT) Kanclerz skarbu Simon oświadczył w Izbie Gmin, że w rokowania brytyjsko-niemieckie w sprawie długów austriackich osiągnięto porozumienie.

Londyn, 1 lipca.  
(PAT) Najbardziej interesującym szczegółem osiągniętego dzisiaj porozumienia płatniczego w sprawie długów

## Ministrowie Ulrych i Kościółkowski

na audyencji u p. Marszałka Smigłego-Rydzę

Warszawa, 1 lipca.  
(PAT) W dniu 1 lipca P. Marszałek Edward Smigły-Rydz przyjął na łącznej audyencji ministra Juliusza Ulrycha w charakterze komendanta naczelnego Związku Legionistów Polskich oraz ministra Mariana Zyndram-Kościółkowskiego w charakterze prezesa Związku Peowiaków.

Obaj ministrowie złożyli Panu Marszałkowi sprawozdanie z odbytych zjazdów delegatów obu związków, które Pan Marszałek z dużym zadowoleniem przyjął do wiadomości.

który zbiegł do Mandżukuo brzmi Samojłowicz. Pochodzi on z Odessy.  
Jednocześnie z wiadomością o ucieczce Łuszkowa - Samojłowicza, otrzymano w Tokio doniesienia, że dowódca 36 sowieckiej dywizji zmotoryzowanej stacjonowanej w Mongolii zewnętrznej Franciewicz zbiegł do Mongolii Wewnętrznej, znajdując się w zasięgu wpływu japońskich.

Tokio, 1 lipca.  
(PAT) Prawdziwe nazwisko szefa GPU na Dalekim Wschodzie Łuszkowa,

który dziś pierwszy raz brał udział w posiedzeniu senatu.  
Następnie senat bez dyskusji zatwierdził 10 ustaw, ratyfikujących różne porozumienia przeważnie natury gospodarczej, zawarte ostatnio pomiędzy Polską, a różnymi państwami zagranicznymi.

W dalszym ciągu posiedzenia senat przyjął bez dyskusji uchwaloną przez sejm ustawę o dodatkowych kredytach budżetowych na rok 1938/39.

Krótką dyskusją wywiązała się jedynie przy ustawie nowelizującej prawo przemysłowe. Chodziło mianowicie o dodanie w tekście przyjętym przez sejm poprawki, dopuszczającej możliwość wydawania zarządzenia o przymusowym należeniu rzemieślników do cechów rzemieślniczych, o ile większość rzemieślników na terenie danej izby rzemieślniczej wypowie się za stosowaniem tego przymusu w specjalnym głosowaniu.

Przyjęcie tej poprawki w imieniu rządu popierał wiceminister przemysłu i handlu dr. Adam Rose, twierdząc, że PRZYMUS NALEŻENIA DO CECHÓW i restytuowania uprawnień gospodarczych, które cechy miały dawniej, będzie rząd traktował, jako próbę i dopiero jeżeli próba ta da pozytywne rezultaty, zastosuje przymus należenia do cechów rzemieślniczych na terenie całej Polski.

W głosowaniu senat przyjął poprawkę o przymusowym należeniu do cechów rzemieślniczych.

Posiedzenie senatu zakończyło się jeszcze w godzinach południowych.

Ważne jest, iż skasowano określi jedno i dwumandatowe w wyborach gromadzkich i określi jedno i dwumandatowe w wyborach gminnych.

## Niemcy zapłacą dług austriacki

Wzajemnie za to, rząd angielski obniżył oprocentowanie pożyczek Younga i Davesa

Londyn, 1 lipca.  
(PAT) Kanclerz skarbu Simon oświadczył w Izbie Gmin, że w rokowania brytyjsko-niemieckie w sprawie długów austriackich osiągnięto porozumienie.

Londyn, 1 lipca.  
(PAT) Najbardziej interesującym szczegółem osiągniętego dzisiaj porozumienia płatniczego w sprawie długów

## Ministrowie Ulrych i Kościółkowski

na audyencji u p. Marszałka Smigłego-Rydzę

Warszawa, 1 lipca.  
(PAT) W dniu 1 lipca P. Marszałek Edward Smigły-Rydz przyjął na łącznej audyencji ministra Juliusza Ulrycha w charakterze komendanta naczelnego Związku Legionistów Polskich oraz ministra Mariana Zyndram-Kościółkowskiego w charakterze prezesa Związku Peowiaków.

Obaj ministrowie złożyli Panu Marszałkowi sprawozdanie z odbytych zjazdów delegatów obu związków, które Pan Marszałek z dużym zadowoleniem przyjął do wiadomości.



# Niemcom czeskim nie wystarcza już autonomia

## „Autonomii terytorialnej nie można uważać za załatwienie zagadnienia czesko-niemieckiego” — pisze zastępca Henleina poseł Kundt

### Prezydent Benesz o sytuacji wewnętrznej w Czechosłowacji

PRAGA, 1 lipca. (PAT) Organ stronnictwa sudecko-niemieckiego „Rundschau” zamieszcza artykuł posła Kundta, w którym autor oświadcza, że autonomii terytorialnej nie można uważać za załatwienie zagadnienia czesko-niemieckiego.

Autonomia jest wyrazem imperializmu narodowego. Rozwiązanie to jest oświadczane przez prasę czeską i zalecane przez czeskich polityków. Niebezpieczeństwo tkwi w tym, że akcja ta może u cudzoziemców, którzy słabo orientują się w skomplikowanych stosunkach Czechosłowacji, wywołać wrażenie istnienia dobrej woli po stronie czeskiej — konkluduje poseł Kundt.

do nowej inicjatywy, miały niewątpliwie na celu uspokojenie pewnych kół, które pesymistycznie oceniają sytuację gospodarczą państwa.

PRAGA, 1 lipca. Prace nad statutem narodowościowym kontynuowane są z całą intensywnością. Codziennie odbywają się narady, bądź to polityczne, bądź to gospodarcze, nad problematami, związanymi ze statutem.

Rząd jest zdecydowany, by wszystkie wnioski, dotyczące statutu, przedstawione zostały parlamentowi do lipca, i to rzekomo bez względu na to czy przyjdzie do porozumienia z partiami Niemców sudeckich, czy nie, tak aby odnośne ustawy mogły być do połowy sierpnia zatwierdzone przez parlament.

PRAGA, 1 lipca. (PAT) Dziś po południu u prezydenta Benesza odbyła się narada komitetu politycznego ministrów, na której omówiano przygotowywane na sesję parlamentarną projekty ustaw dotyczących uregulowania zagadnień narodowościowych.

### Spotkanie Henleina z Pappenem wywołało w kołach politycznych duże wrażenie

Praga, 1 lipca. Krąży tu pogłoski, że Henlein wyjechał do Hruszowan na Morawach z wizytą do hr. Belasiego i tam spotkać się

miał z b. posełm niemieckim w Wiedniu von Pappenem. Spotkanie Henleina z von Pappenem wywołało w tutejszych kołach politycznych duże wrażenie.

PRAGA, 1 lipca. (PAT) Dziś po południu u prezydenta Benesza odbyła się narada komitetu politycznego ministrów, na której omówiano przygotowywane na sesję parlamentarną projekty ustaw dotyczących uregulowania zagadnień narodowościowych.

### Sensacyjne kulisy upadku Austrii

#### Tajemnicza rola b. ministra Schmidta, który zdradził Schuschnigga i doradzał mu plebiscyt

Praga, 1 lipca. Organ czechosłowackiego prawnika dra M. Hodży, bratysławska „Slovenska Politika” zamieściła przed kilku dniami ciekawy artykuł o kulisach upadku Austrii. W artykule tym, zatytułowanym „Zdrada przyczyną niebezpieczeństwa Austrii” pisze o tajemniczej roli ostatniego austriackiego ministra spraw zagranicznych, dra Schmidta, który, aby zniszczyć Schuschnigga poradził mu plebiscyt.

„Slovenska Politika” pisze: „Dopiero teraz wychodzą na jaw rozmaite szczegóły o kulisach znanych wydarzeń marcowych w Austrii które zakończyły się stratą niepodległości i uwięzieniem jej ostatniego kanclerza. Jednym z głównych sprawców tragedii austriackiej jest prawdopodobnie austriacki minister spr. zagranicznych, dr. Schmidt, człowiek, który jedynie Schuschniggowi miał do zawdzięczenia, że zrobił taką karierę.

Schmidt był przed erą Schuschnigga urzędnikiem w austriackim M. S. Z., nie będąc przy tym specjalnie uzdolnionym. Miał jednak to szczęście, że był

### Kongres Pen-Clubów potępia antysemityzm

#### jako „groźną recydywę moralnego barbarzyństwa”

Praga, 1 lipca. XVI Kongres Federacji Pen-Clubów, który zakończył w dniu wczorajszym swe obrady, uchwalił m. in. rezolucję protestacyjną przeciwko antysemityzmowi.

Rezolucja ma brzmienie następujące: „Nawiązując do paragrafu 3 rezolucyj, uchwalonych na kongresach Pen-

Clubów w Brukseli i Edynburgu. XVI kongres Pen-Clubów w Pradze jak najostre potępia antysemityzm i rasizm, propagowane w różnych krajach, w nie których zaś także brutalnie przeprowadzane w życie. Kongres Pen-Clubów wzywa członków Federacji do energicznej walki z tą groźną recydywą intelektualnego i moralnego barbarzyństwa.

kolęga Schuschnigga w gimnazjum. Kiedy Schuschnigg po tragicznej śmierci Dolfussa został kanclerzem austriackim nie zapomniał o swoim towarzyszu z wy szkolnej i zamianował go najpierw podsekretarzem stanu w M. S. Z., a końcu i szefem tego ministerstwa. Lec dr. Schmidt nie okazał się wdzięcznym zbliżył się bowiem do narod.-socialistów, śmiertelnych wrogów Schuschnigga. Jego częste podróże do Berlina zwróciły na siebie uwagę całej Europy a wydaje się tylko dziwnym, że Schuschnigg nie przestał mu wierzyć.

### Nowy układ gospodarczy z Niemcami

#### podpisany został wczoraj w Berlinie

Berlin, 1 lipca. (PAT) Toczące się od dłuższego czasu w Berlinie rokowania gospodarcze między delegacjami polską i niemiecką zakończone zostały dziś podpisaniem układu gospodarczego, oraz różnorodnego, które to układy obejmują również wolne miasto Gdańsk.

Układy zostały podpisane w urzędzie dla spraw zagranicznych ze strony polskiej przez ambasadora R. P. w Berlinie J. Lipskiego i przewodniczącego delegacji polskiej dyr. dep. T. Gepperta, z niemieckiej zaś strony przez sekretarza stanu w urzędzie dla spraw

zagranicznych von Weizsäckera oraz przewodniczącego delegacji niemieckiej tajnego radcę dr. Schurre.

Działanie układów rozciąga się również na obszar b. Austrii. Postanowienia tych układów mają wejść w życie z dniem 1 września 1938 r. Z dniem tym utracą ważność dotychczasowe polsko - austriackie umowy gospodarcze. Układy zostały zawarte z ważnością do dnia 28 lutego 1941 r.

Obroty towarowe polsko - niemieckie zostały w stosunku do dotychczasowego układu znacznie podwyższone

### Nowe ofiary teroru arabskiego

#### Ruch graniczny między Palestyną a Libanem częściowo zamknięty

Jerozollima, 1 lipca. W szpitalu w Haifie zmarł dziś 26-letni Abraham Katz, który w dniu 22 maja został ciężko ranny podczas napadu terrorystów arabskich na kolonię Ghanita. Zmarły pochodził z Litwy. Przez kilka lat mieszkał w Johannesburgu.

W szpitalu zmarł dziś także 32-letni Chaim Zipori, który w dniu 26 czerwca został ciężko ranny przez terrorystów arabskich w czasie gaszenia podpalonego zboża. Zmarły był sierżantem żydowskiej policji pomocniczej w Miszmar

Haemek. Terrorysty arabscy zranili dziś żołnierza angielskiego w pobliżu poczty w Jaffie.

Wysoki Komisarz Palestyny sir Harold Mac Michael mianował urzędnika administracji Lawrence'a Haringtona szefem nowego oddziału policji konnej. Bejrut, 1 lipca.

Wysoki Komisarz Syrii i Libanu, hr. de Martel, zarządził dziś zamykanie na noc, począwszy od godz. 7 wieczorem, ruchu granicznego między Libanem a Palestyną.

Dr. Schmidt — pisze „Slovenska Politika” namówił Schuschnigga do niebezpiecznego plebiscytu. Oczywiście nie ulega wątpliwości, że wiedział, że Niemcy na to odpowiedzą gwałtem i, że m carstwa zachodnie nie będą interweniować. Min. Schmidt o wkroczeniu Hitlera dowiedział się z jego własnych ust w Berchtesgadenie. Z ostrożności jednak (gdyby się coś nie udało) odjechał wówczas do Niemiec. Tam też był, gdy niemiecki attaché wojskowy we Wiedniu, gen. Muft, zakomunikował rządowi austriackiemu ultimatum. Do Wiednia już nie powrócił. W Niemczech został dyktatorem generalnym wielkiego koncernu przemysłowego.

### Polityczny wyjazd do Czechosłowacji

#### Warszawa, 1 lipca.

Jeden z czołowych działaczy Stronnictwa Ludowego, b. minister Wójcik, który ostatnio przyjechał do Warszawy z Prezydenta R. P. w Spale, złożył w starostwie krakowskim podanie o wydanie mu paszportu na wyjazd do Czechosłowacji.

Podobno celem podróży b. min. Wójcika do Czechosłowacji ma być odbycie rozmowy z jednym z czołowych działaczy politycznych, przebywających na emigracji.

### Studenci francuscy demonstrują

#### na rzecz przyjaźni francusko-angielskiej

#### Paryż, 1 lipca.

(PAT) Wczoraj wieczorem studenci wszystkich fakultetów uniwersytetu paryskiego przy współudziale słuchaczy Akademii Sztuk Pięknych zorganizowali święto ku uczczeniu francusko-brytyjskiej przyjaźni. Ulicami dzielnicy latyńskiej przebiegał orszak studentów, witany entuzjastycznie przez zgromadzone tłumy. Uroczystość zakończyła się balem pod gołym niebem.

Wiedeń, 1 lipca. (PT) Wczoraj wypuszczony został obozu odosobnienia w Dachau, były przywódca socjalistów austriackich dr. Danneberg. Pozostaje on nadal w areszcie. Jednak już wkrótce opuści on Austrię, udając się za granicę.

### Min. Kłopotowski u prezydenta Łotwy Uimanisa

Ryga, 1 lipca. Prezydent Łotwy Uimanis przyjął dziś nowomianowanego posła R. P. Jerzego Kłopotowskiego, który mu złożył listy uwierzytelniające.



**dzieciom Łodzi**

Dnia 2 lipca 1867 roku Łódź przeżyła wielki niepokój, spowodowany rozszerzeniem się pogłoski, jakoby w mieście wybuchła dżuma (przypadkowy wypadek cholery przyjęto za wypadek dżumy), w mieście wybuchła panika, wiele rodzin w popłochu opuszczało miasto. Podobny niepokój przeżyła Łódź w roku 1912, kiedy także rozeszły się pogłoski o dżumie, jaka szerzyła się miata najbliżej okolicy Łodzi, zawleczona tekomo przez żołnierzy rosyjskich z Syberii, służących w 37 pułku łódzkim przy ul. Jerzego.



Lipiec	Dziś	Nawie dzienie	N.M.P
2	Jutro	Anatoliusza	
	Wschód słońca	3.20	
	Zachód słońca	19.59	
	Wschód księżycy	9.57	
	Zachód księżycy	22.31	
Sobota	Długość dnia	16.00	
	Ubyło dnia	-0.6	

**Krótkie wiadomości**

**OSWIETLENIE ULIC W ŁODZI** ma być ulepszone. Stwierdzono mianowicie, iż lampy elektryczne, zawieszane pośrodku jezdni, dają mało światła, mimo dużej stosunkowo mocy żarówek, natomiast znacznie lepsze oświetlenie dają lampy, ustawione po obu brzegach chodników.

**120 DZIECI** zakwalifikował Zarząd Miejski do wyjazdu na kolonie letnie i powierzył je następującym instytucjom: 10 dzieci — TUR, 12 dzieci — szkoła publiczna nr. 22, 8 dzieci — szkoła dla głuchoniemych, 40 dzieci — Straż Miejska, 50 dzieci — Rodzina Polityczna. Koszt utrzymania tej dziatwy wyniesie 4000 złotych.

**WYCIECZKA NAD MORZE** zorganizowana została z inicjatywy naczelnika wydziału przemysłowego urzędu wojewódzkiego dla uczestników kursu dokształcającego dla robotników. Wycieczka, która trwać będzie trzy dni, weźmie udział 70 robotników. Wycieczkę prowadzi z ramienia urzędu wojewódzkiego mgr Gąsiorowski.

**NA KOLONIE LETNIE DO SERW** nad leżoro Augustowskie wyjechała wczoraj dziewczęta III. miejskiego domu wychowawczego. Ogółem wyjechało 117 dziewcząt. Na kolonii, razem z dziećmi łódzkimi, przebywać będzie, na zaproszenie miasta, 20 dzieci z Kresów Wschodnich.

**ROZTARGNIENI PASAŻEROWIE** pozostawili w tramwajach łódzkich szereg przedmiotów, niektóre wartościowych, jak szalki, reklamówki, portmonetki, nesesery, zegarek, torebki, kapelusze itd. Wszystkie pozostawione przedmioty prawi właściciele mogą odebrać w ciągu miesiąca w biurze KEL przy ul. Tramwajowej.

**DODATKOWE KOMISJE POBOROWE** wyznaczone zostały w Łodzi: 15 czerwca dla PKU Łódź-Miasto I, obejmującego 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariaty policji, zaś 28 lipca — dodatkowa komisja dla PKU Łódź-Miasto II, obejmującego 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariaty policji.

**Dyżury aptek**  
Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki:  
H. Duszkiewiczowa — Zgierska 146, J. Hartman — Brzezińska 24, W. Rowiński — Plac Wolności 2, A. Perelman i S-ka — Cegielniana 32, W. Danielecki — Piotrkowska 127, E. Wójcicki — Napiórkowskiego 27, K. Kempf — Karłowaska 48, C. Cymer — Wólczaska 37.

**Dr. Józef LIEBESKIND**  
Marienbad—DOM HUNGARIA  
**Dr. Zygmunt LIEBESKIND**  
Marienbad—DOM HUNGARIA

**Nieście pomoc**  
**najbiedniejszym**

# Do 15 b.m. muszą być nowe płoty

## Akcja porządkowania miasta trwa.—40 właścicieli nieruchomości osadzono w areszcie.—Upadki z rusztowań

Akcja porządkowania miasta trwa w dalszym ciągu. Główna uwaga w chwili obecnej skierowana jest na płoty i parkany. Podczas gdy bowiem w dziedzinie remontu domów posunięto się naprzód bardzo znacznie i obecnie nie liczne już domy na każdej ulicy czekają na rozpoczęcie robót, o tyle z płotami sytuacja przedstawia się nieco inaczej. Szczególna uwaga zwrócona jest na

to, by były one przewiewne, t. j. by zbudowane były ze sztachet lub siatki. Kilkakrotnie już wspominaliśmy, że w tej sprawie panowało najwięcej nieporozumień. Właściciele placów bowiem sądzili że skoro mają płot z gładkich heblowanych desek i pomalują go farbą olejną, uczynią zadość przepisom. Tymczasem płoty z pełnych desek mogą otaczać tylko te place, na których znajdują się

przedsiębiorstwa handlowe, desek, starego żelaza i t. d. Wszelkie inne powinny mieć ach lub siatkę. Usuwanie nieprzepisowych płot odbywa się obecnie w przyspieszonym tempie. Ustawianie nowych parkanów musi być zakończone, zgodnie z zarządzeniem, najpóźniej do 15 lipca.

# Nie zabraknie wody sodowej

## Robotnicy otrzymali 15 proc. podwyżki. — Nowe umowy zbiorowe

Wczoraj zlikwidowany został całkowicie strajk w fabrykach wód gazowanych całego dnia wczorajszego toczyły się konferencje, aż wreszcie o godz. 5 po wylach i browarach łódzkich. W ciągu poł. uzgodniono warunki.

Robotnicy w wytwórniach wód gazowych otrzymali podwyżkę płac w wysokości 15 proc. Natychmiast podpisano układ zbiorowy na okres 1 roku: poczynając od dnia wczorajszego, z prawem miesięcznego wypowiedzenia.

Robotnicy browarów otrzymali od 15 do 40 proc. podwyżki w zależności od kategorii. Układ nie został jeszcze podpisany — nastąpi to na konferencji w poniedziałek. Strajk jednak został przerwany.

Związek majstrów fabrycznych wyszczął akcję zbierania podpisów pod petycją do ministerstwa opieki społecznej, w sprawie projektu układu zbiorowego, w którym pominięta ma być nazwa majstrów.

Po zebraniu odpowiedniej ilości podpisów, jeden odpis przesłany zostanie do ministerstwa, drugi — do okręgowego inspektoratu pracy.

Dziś podjęte zostaną rokowania w sprawie likwidacji strajku w ceglarniach łódzkich.

Jutro odbędzie się walne zebranie woźniców, zatrudnionych w przedsiębiorstwach transportowo-przewozowych. Na zebraniu uchwalony ma być strajk od poniedziałku, 4 b. m. z powodu niepodpisania dotąd układu zbiorowego.

Wczoraj odbył się miała konferencja w sprawie układu zbiorowego dla przemysłu rękawicarskiego. Inspektor pracy został jednak powiadomiony, że bezpośrednie pertraktacje dają dotąd dobre rezultaty, wobec czego strony postanowiły rozstrzygnąć zatarg bez udziału inspekcji. (i)

# Śródmieście otrzyma nowe bruk

## Nie będzie już „kociach łbów”. — Na ulicach Piotrkowskiej i Sienkiewicza roboty zostały już rozpoczęte. — Poszerzenie Al. Kościuszki

Przed kilku dniami donieśliśmy o wielkim planie zabrukowania ulic Łodzi w śródmieściu i na peryferiach, który opracował zarząd miejski na sezon bieżący. Plan ten przewiduje, iż szereg ulic śródmieścia otrzyma gładką, szlachetną nawierzchnię z trwałych materiałów.

Jest to częściowa realizacja zapowiedzi prez. Godlewskiego, który oświadczył w roku ubiegłym, że kamień polny nie będzie stosowany w śródmieściu. Materiałem tym może jeszcze być zabrukowane przedmieście, ale centrum systematycznie i stopniowo otrzymywać będzie asfalt, kostkę kamienną i granitową i klinkier.

W bieżącym tygodniu przystąpiono już do robót drogowych w Łodzi. Narazie prowadzone są one jeszcze w skromnym zakresie, ponieważ miasto nie otrzymało dotąd przewidywanych dodatkowych kredytów. Podjęte zostały roboty na arterii wylotowej na południu miasta, to jest na ul. Pabianickiej. Od strony pl. Leonharda w kierunku południowym zakłada się płyty betonowe pod kostkę bazaltową oraz krawężniki również na podkładach betonowych.

Rozpoczęto również roboty na ulicy Piotrkowskiej, na odcinku od Emilii do Brzeźnej. W chwili obecnej zrywa się stary bruk z kociach łbów, noczym założone zostaną krawężniki oraz podkład betonowy pod kostkę bazaltową.

W robocie jest już również ulica Sienkiewicza, na odcinku od Narutowi-

cza do Przejazd. Pierwszy etap robót obejmuje odcinek od Narutowicza do Traugutta. Na ulicy tej układa się obecnie podkład betonowy, na który przyjdzie nawierzchnia z kostki granitowej.

W przyszłym tygodniu rozpocznie się przebudowa ul. Rzgowskiej, która otrzyma kostkę bazaltową na podłożu betonowym oraz rozpoczyna się roboty w południowo-wschodniej części miasta na Chojnach.

Główna uwaga zarządu miejskiego skierowana została na Al. Kościuszki, które, jak już donosiliśmy, mają być znacznie poszerzone na odcinku od Andrzeja do Zamenhofa i od Zamenhofa do Bandurskiego. W ten sposób Al. Kościuszki stanowiąc będą piękny, szeroki bulwar, który w przyszłości ciągnąć się będzie do ul. ks. Skorupki. Narazie przebito już dalszy ciąg Al. Kościuszki od ul. Bandurskiego. Po wykończeniu budujących się tam domów, przebitcie otrzyma nowa nawierzchnia.

Jeśli chodzi o poszerzenie Al. Kościuszki, magistrat już zakończył pertraktacje z wszystkimi właścicielami gruntów na odcinku od Andrzeja do Zamenhofa. Na ostatnim posiedzeniu tymczasowej rady miejskiej uchwalono wykup pasa gruntu pod nr. 46 został uchwalony wcześniej. Zakończono już pertraktacje z właścicielami posesyj nr. nr. 40, 54, 56 i 58 i sprawy te znajdują się na następnym posiedzeniu rady. — W chwili obecnej toczą się jeszcze per-

traktacje pomiędzy magistratem a właścicielem narożnego domu nr. 38, który musi być zburzony. O ile właściciel dobrowolnie nie ustąpi — magistrat zastosuje ustawę o wywłaszczeniu.

Poszerzenie Al. Kościuszki i inne roboty tam nowej nawierzchni asfaltowej miało być dokonane już w najbliższych dniach. Zarząd miejski rozpiął już nawet konkurs na 14 lipca. Sprawa ta jednak uległa opóźnieniu również z względu na brak kredytów. Bedzie jednak zrealizowana całkowicie w bieżącym sezonie. (i)

# Pogody w lipcu

## Upały, deszcze i silne ochłodzenie

Od dwóch dni w Łodzi panują upały. Przeciętna temperatura dnia onegdaj, w czwartek, wynosiła 32 stopni C. Wczoraj nastąpił dalszy wzrost temperatury — o godz. 9 rano termometr wskazywał 32 stopnie, w południe — 37 stopni C. a popołudniu — 34 stopnie.

Barometry wskazują na skłonność do burz, ale jakoś dotychczas burzy nie było.

Jakie pogody zapowiadają stacje meteorologiczne na cały miesiąc lipiec? W okresie od 1 do 10 lipca mogą być pogodnie i słoneczne. Na początku tego okresu i w końcu — skłonność do burz i deszcze. Po za tym bardzo upalnie. W drugim okresie, od 11 do 15 lipca — nastąpi ochłodzenie. Najwyższa temperatura tego okresu nie będzie przekraczała 25 stopni. Częste deszcze. Noce chłodne. Wreszcie trzeci okres, o statnia dekada bieżącego miesiąca, rozpocznie się wielkimi upałami, zakończy się zaś silnym ochłodzeniem m. (i)

**EUROPA** Film o wielkiej doniosłości społecznej  
Pócz. 4, 6, 8, 10  
Ceny miejsc 80 gr.  
**KOMBATANCI**  
(CZŁOWIEK, KTÓRY STRACIŁ PAMIĘĆ...)











## Tajemnica wkładów

Lakoniczne wzmianki prasowe na temat tajemnicy wkładów w instytucjach kredytowych niezupełnie mogą zorientować czytelnika w zasadach, ustalonych w tej tak doniosłej kwestii, przez Ministerstwo Skarbu w ostatnio opublikowanym okólniku (No. 12504).

Rzecz wynika na temat pewnej kolizji dwóch przepisów.

Przed wszystkim — jak wiemy — przepis ordynacji podatkowej pozwala na dokonywanie kontroli wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych w instytucjach kredytowych tylko w wypadkach wyjątkowych i tylko na każdorazowe żądanie Ministra Skarbu, wydane dla danego indywidualnego wkładcy. Przepis ten, oczywiście, wystarczająco chroni tajemnicę wkładu bankowego.

Z drugiej atoli strony — nasunęła się kwestia należytego wymiaru podatku przemysłowego od obrotu oraz kwestia wymiaru podatku dochodowego samej instytucji kredytowej.

Oczywiście, w myśl ogólnej reguły, zawartej znów w tej samej ordynacji podatkowej, władze skarbowe uprawnione są do badania ksiąg handlowych, gospodarczych, zapisków etc. etc.

Wylonilo się więc zagadnienie, czy dla celów wymiaru podatku nie klientowi instytucji, ale samej tej instytucji, wolno badać prowadzone przez nią konta oszczędnościowe jej klientów?

Otóż właśnie we wspomnianym okólniku z czerwca tego roku Ministerstwo zajęło takie stanowisko:

Władza ma prawo badać wszelkie elementy, mające zasadnicze znaczenie dla ustalenia podstaw wymiaru podatku i rozmiaru obowiązku podatkowego (wysokości obrotu i dochodu). Elementami takimi są bezsprzecznie poszczególne składniki zamknięcia bilansowego i rachunku zysków i strat. Jednym z rachunków wynikowych, którego rezultaty wpływają na rozmiar obowiązku podatkowego jest rachunek odsetek. Z kolei znów zapisy, księgowane na tym rachunku, są ściśle związane z zapisami na rachunku wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych. Rachunek wkładów ma więc istotny wpływ na wyniki bilansowe instytucji kredytowej a więc i na podstawy wymiarowe. Ergo — władza skarbową musi badać i analizować także rachunek wkładów.

W konsekwencji, według stanowiska zajętego przez Ministerstwo w okólniku czerwcowym — kontrola kont wkładów oszczędnościowych i lokacyjnych, jeżeli dokonywana jest w celach związanych z wymiarem podatku instytucji kredytowej — może być dokonywana każdego czasu i nie wymaga żadnego zezwolenia ministerialnego. Instytucjom kredytowym nie wolno w tych wypadkach zasłaniać się tajemnicą bankową.

Aby usunąć kolizję zasad prawnych — Ministerstwo, ustalając przytoczoną przez nas wykładnię, raz jeszcze wyjaśniło, że wykorzystanie kontroli konta oszczędnościowego czy lokacyjnego dla sporządzania informacji czy jakichkolwiek zapisków odnośnie poszczególnego wkładcy — nie jest dozwolone. Takie sporządzenie informacji czy zapisków wymagałoby zezwolenia ministerialnego. Ministerstwo przy tej okazji przypomniało organom kontrolnym ich obowiązki zachowania tajemnicy urzędowej.

## Ciągnięcie 4 proc. prem. poź. dolarowej

Warszawa, 1 lipca.

Dziś wylosowano następujące dolarówki:

12.000 dol. na Nr. 2999.

Po 3.000 dol. na Nr. Nr. 546632, 49323.

Po 1.000 dol. na Nr. Nr.: 1411669, 989342, 947117, 1060124, 1078434, 861077, 153945.

Po 500 dol. na Nr. Nr.: — 1244794, 1124351, 1303261, 1426376, 1133027, 145576, 874058, 870023, 108731, 1293135.

## Znaczna poprawa na rynkach światowych

### Zwyżka wszystkich walorów na giełdzie nowojorskiej Powrót optymizmu w Stanach Zjednoczonych

Londyn, 1 lipca.

(PAT) Na nowojorskiej giełdzie piętniętej nastąpiła bardzo poważna zwyżka wszystkich walorów, połączona z rzadko ostatnio notowanym ożywieniem obrotów. Nastroje sfer giełdowych są wybitnie optymistyczne, zwłaszcza, że

mochna tendencja trwa już od przeszło tygodnia.

Polecenia zakupów przychodziły na giełdę ze wszystkich okolic Stanów Zjednoczonych oraz z szeregu krajów obcych. Przy zamknięciu zebrania okazało się, że poszczególne papiery zyskały

od 1 do 7 dolarów na sztuce. Obrót stosunkowo bardzo duży, gdyż wyniósł 2.700 tys. sztuk.

Powrót optymizmu w Stanach Zjednoczonych, dotyczący lepszych perspektyw produkcji przemysłowej na bliższą przyszłość, odbił się głośnym echem również na rynkach europejskich. Pierwsza zareagowała giełda paryska. Na zebraniu w dn. 30 b. wszystkie ważniejsze surowce wykazywały zwyżkę notowań; przy czym jednocześnie zanotowano poważny wzrost cen brotów.

Na czele tendencji zwyżkowej kursy metali niezależnych, przy czym najbardziej ożywione były obroty miedzi. Zapotrzebowanie zarówno ze strony nabywców angielskich, jak i kontynentalnych, poważnie wzrosło; ogólny obrót miedzią wyniósł 1.700 ton. Podobnie stałe metale również zwyżkują, przy czym mochna tendencja czyni jest dość mocno pogłębianą przez poważnie zakupy ze Stanów Zjednoczonych. Mocno tendencję wykazuje wreszcie kauczuk.

## Wzrost produkcji w Polsce

### w ciągu pierwszych 5-ciu miesięcy roku bieżącego

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego, produkcja przemysłowa w Polsce w ciągu pierwszych 5 miesięcy r. b. w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. wykazała wzrost. Poniżej podajemy przykładowo następujące dane liczbowe (w tys. ton — w nawiasach dane za pierwsze 5 miesięcy r. ub.): węgiel kamienny 15.226 (13.823), koks 975 (804), ropa 207,6 (206,6), sole potasowe 257,3 (217,0), sól warzona i

kamienna 248,9 (237,5), rudy żelazne 345,1 (258,2), rudy cynku i ołowiu 206,9 (190,3), surowka 363,0 (282,0), stal 607,0 (560,0), wytwory walcowane 445,0 (413,0), cement 438,1 (321,6), przedza jedwabiu 2,6 (2,5), azotniak 36,9 (30,6), salsitra wapniowa 37,3 (25,7), przedza bawełniana cienkoprzędna 26,6 (24,3), miążga drzewna 30,9 (27,3); poza tym gazu ziemnego wyprodukowano 239,262 tys. m. sześć. (218.981 tys. m. sześć.).

## Łódź straciła rynek zbytu

### Anglicy nie kupują беретów łódzkich, ponieważ są gorsze od czeskich

Sfery włókiennicze w Łodzi wskazują ostatnio na zupełne załamanie się łódzkiego eksportu беретów, a w szczególności eksportu tego artykułu na rynek angielski. Zjawisko powyższe jest niezmiernie charakterystyczne dla stosunków, panujących w naszym włókiennictwie, jeżeli się zważy, że Łódź posiadała bardzo ładną tradycję na odcinku eksportu беретów.

Łódź, pomimo konkurencji Japonii, Czechosłowacji i Francji potrafiła utrzymać się na pewnych rynkach, w szczególności na rynkach kolonii i dominów angielskich.

Ostatnio cały nasz eksport беретów na rynku angielskim został wyparty przez produkcję czeską. Zdaniem sfer zainteresowanych, strata tego rynku —

najpoważniejszego dla Łodzi wywołana została jakoby: 1) znacznym pogorszeniem się jakości wyrobów łódzkich oraz 2) fatalną organizacją eksportu, a w szczególności brakiem jednolitych cen polskich беретów na rynku angielskim. Czechosłowacka produkcja беретów z reguły była lepsza. Niemniej jednak Łódź przed kilku laty potrafiła skutecznie przeciwstawić się tej konkurencji przez stałe podnoszenie jakości wytworów, a z drugiej strony, przez odpowiednią politykę cennikową.

W ostatnich czasach, w związku z przeobrażeniami w polityce eksportowej, producenci łódzcy, eksportujący berety do Anglii obniżyli jakość produkcji. To posunięcie bardzo poważnie zraziło odbiorców angielskich.

## Zyski przedsiębiorstw angielskich znacznie wzrosły w roku ubiegłym

„The Economist“ prowadzi stale specjalną rubrykę, w której analizuje bilanse najważniejszych przedsiębiorstw angielskich. Ogólny czysty zysk 1.419 towarzystw akcyjnych, których bilanse były w tym roku zanalizowane na łamach „The Economist“, wynosił w ubiegłym roku operacyjnym 209.841.000 funtów. Przeciętny zysk towarzystwa wynosił więc około 150.000 funtów.

Wśród analizowanych bilansów były jednak towarzystwa, których zysk wynosił po kilka milionów funtów. Ciekawe jest, że największe zyski dochodzące do kilku milionów funtów wykazują towarzystwa zajmujące się dystrybucją towarów gotowych do konsumentów. Popularne sklepy Woolworth np., które sprzedają różne artykuły najszerzym masom konsumentów i gdzie cena każdego artykułu wynosi maksimum 6 pensów (artykuły sprzedawane w tych sklepach obejmują więc najniezbędniejsze artykuły użytku osobistego i domowego) dały w tym roku przeszło 6 milionów zysku. Podobnie wielkie zyski dała firma Marks i Spencer, która ma cały szereg sklepów, sprzedających artykuły, których cena jest maksimum 5 szylingów. Ich zysk wynosił 1.600.000 funtów.

Ogólny zysk przedsiębiorstw, których bilanse były analizowane przez „The Economist“, wykazał w tym roku

wzrost o przeszło 13 proc. Zysk tych przedsiębiorstw w przedostatnim roku operacyjnym wynosił 186.332.000 w porównaniu z £. 209.800.000 w roku ostatnim.

Cyfry zysków są najlepszym wskaźnikiem prosperity, jaka panowała w ubiegłym roku w Anglii.

## Połączenie stowarzyszeń kupieckich

### Na terenie Łodzi istnieje aż 14 stowarzyszeń średniego i drobnego kupiectwa

O odbyło się ostatnio zebranie delegatów Zrzeszenia Kupców Dtalistów wojew. łódzkiego, Stow. Kupców Kolonialnych oraz delegatów kupiectwa dzielnicowego staromiejskiej.

Dłuższe przemówienie na zebraniu wygłosił adw. Strauch, podkreślając w szczególności korzyści, jakie wynikną z połączenia średniego i drobnego kupiectwa. Wprawdzie na razie połączyły się tylko trzy stowarzyszenia kupieckie na terenie Łodzi, jednakże istnieje nadzieja, iż za przykładem wyżej wspomnianych stowarzyszeń pójda również inne organizacje średniego i drobnego kupiectwa.

Następnie rozwinęła się dyskusja, w której niemal wszyscy obecni na zebraniu zabierali głos, podkreślając, że nale-

## Dochody i wydatki państwowe

Ogólna suma dochodów budżetowych w pierwszych 2-ech miesiącach roku budżetowego 1938—39, to jest w kwietniu i maju br., osiągnęła 401,9 tys. zł. wobec 371.095 tys. zł. w analogicznym okresie roku 1937—38. Oznacza to wzrost dochodów o 30.840 tys. Wydatki osiągnęły 398.647 tys. zł. wobec 370.013 tys. zł., wzrost więc 28.634 tys. zł.

Dochody w pierwszych dwóch miesiącach bieżącego roku wnosili 16,5 proc. budżetu, gdy wydatki 16,5 proc.

Nadwyżka dochodów nad wydatkami w okresie pierwszych 2-ech miesięcy bież. roku budżetowego wnosila 3.288 tys. zł., gdy w analogicznym okresie roku 1937—38 — 1.082 tys. zł., wzrosła więc przeszło trzykrotnie.

## „ZAKUP“ RZEMYSŁU AUSTRIACKIEGO.

Została dokonana wielka transakcja finansowa w postaci „zakupu“ całego ciężkiego przemysłu austriackiego przez zakłady Goeringa w Rzeszy. Odtąd tworzyć będą jedną całość, samodzielnie dotychczas, następujące austriackie towarzystwa akcyjne: Steyer, Daimler, Puch, Fabryki Wagonów i Maszyn Simmering w Wiedniu, Zjednoczone Zakłady Wyrobów Stalowych Judenbau w Wiedniu oraz Zakłady Pauker w Wiedniu.

ży dolożyć wszelkich starań, ażeby możliwie w najkrótszym czasie doprowadzić do połączenia wszystkich 14 stowarzyszeń średniego i drobnego kupiectwa działających na terenie Łodzi.

Na zebraniu postanowiono, — dopóki nie zostanie wynajęty nowy obszar lokalny, — uruchomić już natychmiast sekretariat połączonych wyżej wymienionych stowarzyszeń przy ul. Śródmiejskiej 20.

W końcu wyłonione zostały dwie komisje: prawnicza i techniczna. Do pierwszej wybrani zostali adw. adw.: Cymelmann, Strauch, Gotlib i Berkal, do drugiej pp.: Dobrzyński, Gotlib, Frydman, Wilhelm, Lichtenstein, Miniewski, Zyberstein oraz Kalmanowski.



